

Historia portugalskiej ekspansji to okres wielkich podbojów, wypraw morskich i wielokulturowych wymian społecznych. W XVII, XVIII i XIX wieku Portugalia stworzyła jedno z największych imperiów europejskich. Na swych zamorskich terytoriach iberyjscy kolonizatorzy dzielili przestrzeń z ludźmi o różnym pochodzeniu etnicznym, kolorze skóry, religii i statusie społecznym. Różnorodność ta doprowadziła do powstania złożonych relacji między ludźmi pochodzącymi z różnych warstw społecznych zarówno w metropolii, jak i w koloniach, i wywarła wpływ na losy społeczeństw na całym świecie. Zbadanie tych relacji i wpływu zwykłych ludzi na globalną historię Imperium Portugalskiego jest głównym celem tego projektu. Zakładamy, że zwykli ludzie byli aktywnie zaangażowani w sprawy administracyjne, polityczne, ekonomiczne, religijne i inne, pomimo ciągłego ucisku ze strony elit. Łącząc humanistykę cyfrową z historią, w tym projekcie przeanalizujemy wzorce komunikacyjne zwykłych ludzi, którzy wykształcili wspólne cechy, narracje i strategie myślowe po obu stronach wybrzeża atlantyckiego oraz przejawiali postawy wykraczające poza klasę i płeć. Wykorzystamy nowoczesne techniki przetwarzania języka naturalnego, aby rozszerzyć i wzbogacić nasz zbiór danych zawierający prawie 170 000 dokumentów oficjalnej komunikacji pomiędzy koloniami atlantyckimi a Portugalią, począwszy od dojścia do władzy dynastii Braganza aż po uzyskanie niepodległości przez Brazylię (1640-1822). Ten unikalny zbiór danych zawiera informacje z życia codziennego mieszkańców kolonii, opisujące ich wyzwania, zmagania, marzenia, nadzieje i dokonywane wybory. Dzięki temu możemy prześledzić, jak ich doświadczenia zmieniały się na przestrzeni czasu na tle wybranych wydarzeń historycznych. Zbiór danych dostarczy historykom i badaczom sieci społecznych cennych zasobów do badania procesów społecznych i politycznych zachodzących w imperium na niespotykaną dotąd skalę. Dane relacyjne pozwolą nam zrekonstruować sieci prosopograficzne i zbadać zaangażowanie konkretnych grup w społeczeństwach kolonialnych i ich relacje z dworem, w zależności od tematu, czasu i przestrzeni. Oprócz uzyskania odpowiedzi na pytanie, kto, kiedy, do kogo i o czym pisze, zbadamy również zmiany polityczne na poziomie makro. Zmiany te przejawiają się w strukturalnym rozwoju sieci korespondencji i pokazują, w jaki sposób różnego rodzaju informacje docierały do urzędników imperium, w tym także do monarchy. Celem tego projektu jest więc połączenie istotnej roli portugalskich kolonii z podmiotowością zwykłych ludzi, którzy nie należeli do elit. Zakładamy, że wielu z nich - biali, czarnoskórzy, tubylcy, Romowie i autochtoni, kobiety i mężczyźni, katolicy i niekatolicy, wolni i zniewoleni, członkowie niższych klas społecznych wykonujący wolne zawody - aktywnie kształtowało zasady współistnienia w brazylijskiej i zachodnioafrykańskiej przestrzeni kolonialnej. Niniejsze studium wykracza poza główny nurt historyczny oparty na elitach atlantyckich i ukazuje w jaki sposób grupy zwykłych ludzi i ich lokalne sieci oddolnie kształtowały oba kontynenty globalnego Południa.